

Yttrande

Datum
2018-10-16

Dnr
2301-2018

Mottagare
Regeringskansliet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare
Susanne Viker
Enheten för Biologisk Mångfald
susanne.viker@havochvatten.se

Ert Dnr
N2017-06580-FJR
Direkt
010-6986076

Yttrande över remiss på Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om jakt i Sveriges ekonomiska zon.

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över remiss på Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om jakt i Sveriges ekonomiska zon. Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten stöder förslaget att säljakt ska kunna bedrivas i ekonomisk zon efter beslut av Naturvårdsverket. Havs- och vattenmyndigheten önskar framföra några förtydliganden, bland annat då det gäller begränsningen av det nationella utrymmet att lagstifta om nyttjande av naturresurser i ekonomisk zon, eftersom detta kan ha betydelse för framtida beslut om säljakt i ekonomisk zon.

Beskrivning av ärendet

Naturvårdsverket har utrett förutsättningarna för att upplåta Sveriges ekonomiska zon för jakt och hur handläggningen i så fall bör utformas.

Motivering

Mot bakgrund av att skydds jakt idag tillåts i svenskt sjöterritorium för att skydda fiskeredskap, är det rimligt att samma sak ska gälla i ekonomisk zon. Havs- och vattenmyndigheten önskar trots tillstyrkandet framföra några synpunkter på Naturvårdsverkets skrivelse och förslag till utformning av nya bestämmelser. Dels anser Havs- och vattenmyndigheten att det finns ett behov av att tydliggöra att det finns skillnader mellan de tre sälararter som finns i Sveriges ekonomiska zon (gråsäl, knubbsäl och vikare). Vidare har Naturvårdsverket i sin skrivelse inte närmare berört vilka begränsningar som kan finnas i det nationella utrymmet att lagstifta om nyttjande av

naturresurser i ekonomisk zon med hänsyn till Sveriges åtaganden inom EU. Avslutningsvis anser Havs- och vattenmyndigheten att utformningen av de föreslagna nya bestämmelserna i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905) bör förtydligas för att tydliggöra att det krävs såväl en anmälan som ett beslut om skydds jakt för att få bedriva jakt efter säl i Sveriges ekonomiska zon.

Förtydligande angående de olika arterna av säl och deras skyddsstatus

I redovisningen används begreppen säljakt och jakt på säl nästan genomgående. Havs- och vattenmyndigheten vill se ett förtydligande och redogörelse för vilka arter som menas och deras respektive skyddsstatus med hänvisning till bedömningar och hänsynstaganden enligt förvaltningsplaner för gråsäl i Östersjön och knubbsäl i Västerhavet, samt enligt Art- och habitatdirektivet. Knubbsälen i Östersjön till exempel är klassad som sårbar enligt vår nationella rödlista.

Begränsning i det nationella utrymmet att lagstifta om nyttjande av naturresurser i ekonomisk zon

Naturvårdsverket framför i sitt förslag att Sverige, genom vad som anges i lag (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, har exklusiva rättigheter och skyldigheter vad gäller utvinning och bevarande av naturresurser i ekonomisk zon.

Vi vill framföra att resursnyttjande och naturskydd i ekonomiska zonen även regleras i EU-rätten som har företräde framför nationell rätt. Nedan återges kortfattat några av de aktuella EU-rättsliga regelverk som kan vara aktuella att beakta.

-Den gemensamma fiskeripolitiken inom EU reglerar inte jakt av säl, men den gemensamma fiskeripolitiken inom EU kan innehålla bestämmelser som skyddar marina däggdjur. Exempelvis nämns skyddet för marina däggdjur uttryckligen i förslaget till ny förordning om tekniska bevarandeåtgärder för fisket inom EU.

-Marina däggdjur skyddas enligt art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). De nu aktuella arterna gråsäl, knubbsäl och vikare finns upptagna i art och habitatdirektivets bilaga 2 och 5.

-Tillståndet för säl är på olika sätt en indikator för god miljöstatus enligt havsmiljödirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område) Se Havs- och vattenmyndighetens

föreskrifter (HVMFS 2012:18) om vad som kännetecknar god miljöstatus samt miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön.

-Handel med sälprodukter regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1850 av den 13 oktober 2015 om genomförandebestämmelser för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 om handel med sälprodukter.

-Sverige har tagit fram sälförvaltningsplaner i arbetet inom HELCOM (Helsingforskonventionen om skydd för Östersjöns marina miljö), vilket Naturvårdsverket nämner i sin skrivelse.

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att Naturvårdsverkets förslag om säljakt i ekonomisk zon inte strider mot ovanstående bestämmelser eller överenskommelser. Detta kan dock förändras över tid och att begränsningarna i det nationella lagstiftningsutrymmet bör analyseras noggrannare än vad man gjort i den aktuella skrivelsen.

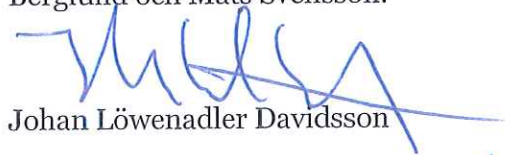
Synpunkter på utformning av lagtexten

Havs- och vattenmyndigheten anser att det i den bestämmelse som förslås att reglera möjligheten att bedriva jakt på säl i den ekonomiska zonen bör anges att det finns tre sälarter som är aktuella. Genom att endast ange säl så tydliggörs det inte att det faktiskt är fråga om tre skilda arter.

Den föreslagna bestämmelsen i 12 a § jaktlagen tillsammans med föreslagna ändringar i jaktförordningen innebär att det kan uppfattas som att det räcker med en anmälan till jaktkortsregistret för att få bedriva jakt efter säl i den ekonomiska zonen. I 3 § jaktlagen anges att viltet är fredat och får jagas endast om det följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Genom att det anges att undantag från fredningen kan meddelas genom jaktlagen och det sedan införs en ny bestämmelse i jaktlagen om undantag för fredning av säl i den ekonomiska zonen efter anmälan, kan det tolkas som att jakt efter säl i Sveriges ekonomiska zon inte kräver något ytterligare beslut. Särskilt eftersom den föreslagna bestämmelsen inte innehåller någon hänvisning till att det även krävs ett beslut om skydds jakt av Naturvårdsverket.

I redovisningen av regeringsuppdraget anger Naturvårdsverket att ett sådant beslut kommer att krävas och att det kommer att reglera formerna för jaktens bedrivande, såsom exempelvis krav på återrapportering och andra närmare villkor (se bl.a. sid. 8 i Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om jakt i Sveriges ekonomiska zon). Havs- och vattenmyndigheten anser att denna koppling bör tydliggöras för att undvika att det ska uppfattas som att det räcker med en anmälan till jaktkortsregistret för att få bedriva jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon.

Beslut om detta yttrande har fattats av biträdande generaldirektören Johan Löwenadler Davidsson efter föredragning av utredaren Susanne Viker. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit verksjuristen Johanna Lindqvist, juristen Monica Blidner, utredaren, Joacim Johannesson, enhetschefen Mia Olausson och avdelningscheferna Ingemar Berglund och Mats Svensson.

Johan Löwenadler Davidsson

Susanne Viker

Kopia till:

Agneta Kling, regeringskansliet